

1 FALLACY (aneb LOGICKÉ OMYLY, KLAMY A BLUDY) (seriál, pokračování č.4.)
2 Stáhněte si čtvrté pokračování na
3 <http://hurontaria.baf.cz/FALLACY/fallacy4.pdf>
4 Všechny starší seriály najdete na:
5 <http://hurontaria.baf.cz/FAKE/fake.htm>
6 -----

7 Dnes tedy pokračujeme s dalšími alogizmy shrtunými pod názvem
ARISTOTELOVÝCH 13 CHYB - ne, nebyly to jeho chyby, ale chyby, na které už on
upozorňoval :-). Vyplatí se je mít oddělně od ostatních, ale jinak společně a hned
uvádíme, jakou obranu proti nim v diskuzi použít. Jak už jsem naznačil, není ta
obrana sice vždy férová, ale na klamy se musí podobně, stejnou zbraní. Vysvětlovat
lidem, že se mýlí, se často mine s úspěchem, obzvláště u lidí, kteří ty chyby dělají
úmyslně :-). . . .

8 =====

9 4) ARISTOTELOVÝCH 13 CHYB

10

11 4 -1, DŮRAZ (ironie)

12 Příklad: Je možné, že zrovna TY by sis tohle myslel?

13 Narážka útočí na osobní reputaci a to, že je tvrzení "očividně" nesprávné.

14 Lehká obrana útokem: Je to možné, že zrovna TY si myslíš, že je to špatně? :-).

15

16 4 -2, NEJASNÝ, NEPŘESNÝ VÝZNAM (amfibol)

17 Příklad: Brzo, brzičko, vše se změní.

18 Obrana otázkou: "Brzo" jako slib nebo jen jako výmluva?

19

20 4 -3, DVOJÍ MÍNĚNÍ (ekvivokace)

21 Příklad: Bílí a černí pasažéři. (dvosmysl s významem "jezdit na černo")

22 Obrana vtipem: "Ano, kdysi černí pasažéři dokonce nesměli do autobusů bílých.

23

24 4 -4, SKLÁDÁNÍ (nesprávná generalizace)

25 Příklad: Zkontroluj výrobky, co jsou v rozích krabice. Když jsou dobré, celá krabice
je dobrá.

26 Obrana: Chytrý výrobce tedy dá dobré výrobky jen do čtyř rohů? A zbytek jsou
zmetky, které se tak uznají?

27

28 4 -5, ROZDĚLENÍ (podobně jako 4 -4)

29 Příklad: V krabici, kde je jeden defektní výrobek, jsou všechny defektní .

30 Obrana: Opak 4d) také neplatí_ k kde je jeden dobrý výrobek, jsou všechny dobré?

31

32 4 -6, ŘEČNICKÝ OBRAT (např. obvinění bez důkazu)

33 Příklad: Ty jsi se zbláznil!

34 Obrana: Vy jste prosím doktor nebo kolega pacient??

35

36 4 -7, NÁHODNÉ SPOJENÍ (či prohození významu).

37 Příklad: Je hezké odpouštět našim nepřátelům, ale neměli bychom zase my jim dát

také něco na odpouštění?

38 Obrana: Odpouštěním nedokazujeme nepříteli, že jsme lepší, ale sami sobě, že jsme lepší. Nic nás nenutí ubližovat druhým. On je jen ten mezičlánek, který se z procesu vyloučí :-). Pozn. Takto často vznikají paradoxy.

39

40 4 -8, POTVRZENÍ NÁSLEDNÉHO (nesprávné použití zdánlivé kauzality, t.j. příčiny)

41 Příklad: Čím víc piješ, tím víc rozliješ. Čím víc rozliješ, tím míň vypiješ. Čili: čím víc piješ, tím míň vypiješ.

42 Jasný nesmysl, ale zcela neprůhledný, když se použije na něco jiného, méně přehledného.

43

44 4 -9, NESPRÁVNÉ ZJEDNODUŠOVÁNÍ (či zevšeobecňování)

45 Příklad: Prostě řečeno, pořád chodíš pozdě. Zítra také jistě přijdeš pozdě.

46 Obrana: Kolik dáte, když nepřijdu pozdě?

47

48 4 -10, ODMÍTNUTÍ DÍKY IGNORANCI (kterou to má zamaskovat)

49 Příklad: Ne, děkuju. Počítač mi s ničím nemůže pomoci.

50 Obrana: Vy spíše nevíte jak na to, ne?

51

52 4 -11, TO SI ŘÍKÁ O OTÁZKU (prohlášení, které je zřejmě nepodložené - proto ta otázka)

53 Příklad - otázka: Kdo řekl, že jsi to nemohl udělat?

54 Obrana vtipem: No přece já!

55

56 4 -12, FALEŠNÝ DŮVOD (nebo špatně formulovaný)

57 Příklad: Vezmi si rukavice, venku je zima! Námitka: když si vezmu rukavice, tak už venku zima nebude?

58 Námitka je ovšem vtip, ale jak často třebazase my nepochopíme důvody našeho oponenta?

59

60 4 - 13, MNOHO OTÁZEK (věřšinou zbytečných, ale sloužících ke zmatení)

61 Příklad: Kdy jste měl tu bouračku a proč jste se naboural? Kam jste jel a co jste udělal pak, když jste se tam nedostal?

62 Málokdy je tázající takový blb, jde spíše o to, tázaného poplést či přinutit ke zbytečné sebeobraně.

63

64 POZNÁMKA: Mnohé z těchto alogizmů by patřily i do jiné kategorie, ale zde nejde tolik o kategorie jako o nesprávnou logiku.

65

66